

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri
intézkedés elleni panasz elbírálása
Ügyintéző:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban az a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) rendőri szervek vezetői (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a postai úton terjesztette elő panaszát, amelyben a *-n – a délutáni órákban – vele szemben fogatosított rendőri intézkedéseket kifogásolta. A Panaszos kérte, hogy kifogásait a Panasztestület vizsgálja ki.

A Panaszos a történetek előzményeként az alábbiakat adta elő.

*-ra virradóra személy- és vagyonőrök egy csoportja drótkordonok felállításába kezdett a helyszínen, amely konfliktusba torkollott. A rendőrség jelenléte mellett a vagyonőrök a tüntetőket kituszkolták a kordon mögötti területről, majd a drótkordon felállítása befejeződött. A tüntetők egyike azonnali, „gyors reagálású” tüntetést jelentett be a helyszínre. E tüntetés résztvevői – másnap reggel – egy darabig az aszfalra ülve akadályozták meg a munkavezető terepjárójának a behajtását a munkaterületre, de a rendőrség eltávolította őket, majd jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt szabálysértési eljárást indított ellenük. A tüntetőket – igazoltatásukat követően – elengedték, majd a rendőrség is elhagyta a helyszínt.

*-n a délelőtti órákban kiderült, hogy a drótkordon elemek ledőltek, ennek apropóján a Panaszos – tiltakozásképpen – felmászott az épület tetejére. Állítása szerint az épület tetejére történt felmászásához dolog elleni erőszakot nem követett el és „explicit” tiltással sem szembesült. A parkoló szabaddá vált, ebből adódóan ligetvédő tiltakozók, újságírók és egyéb báméskodók is bementek oda. A tiltakozók közül öten az ablakrácsokra kapaszkodtak föl, többen a bejárat előtti lépcsőre ültek. Ezek után nem sokkal a rendőrség egységei ismét megjelentek a helyszínen.

A rendőrség nevében fellépő helyszíni parancsnok a kialakult helyzetről szóbeli tájékoztatást adott, ennek alkalmával elmondta, hogy a terület jogszerűen lett drótkordonnal körbekerítve és a vagyonőrök jogszerűen tartózkodnak ott. Elmondta még, hogy a területen tartózkodó tüntetők sértik mások jogait, ezért a tüntetést fel fogja oszlatni. Az oszlatás a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) alapján végrehajtásra is került. A tiltakozók egy része magától elhagyta a területet, mások viszont nem, velük szemben a rendőrség szabálysértési eljárást indított.

A sérelmezett rendőri tevékenységekkel kapcsolatosan a Panaszos az alábbiakat adta elő.

A Panaszos *-n a a helyszínen egy spontán és békés tiltakozás résztvevőjeként, az Alaptörvényben biztosított békés gyülekezéshez való jogát gyakorolva tiltakozott. Tiltakozását addig folytatta, amíg a rendőrök őt bilincsbe nem verték, majd a egészségügyi intézménybe nem szállították. A Panaszos véleménye szerint tiltakozása mindvégig mentes volt bárminemű, személy vagy dolog elleni erőszaktól. A Panaszos szerint a rendőrség helyszíni parancsnoka már akkor mentőt hívott a helyszínre, amikor a Panaszos még a tetőn volt és együttműködési szándékáról biztosította a rendőrséget.

A Panaszos panaszában idézett a Szabálysértési hatóság határozatából, amely az események kapcsán az alábbiakat tartalmazza: *”Mindezek ellenére * továbbra sem tanúsított együttműködést, a felszólításokat követően passzív ellenállást tanúsított, ellenszegülése miatt*

testi kényszer útján került a műveleti területen kívüli eltávolításra oly módon, hogy a helyszínen lévő tűzoltók darus esetkocsijának segítségével a tetőről épségben lehozták, mely testi kényszer útján került megvalósításra, kezeit előre bilincselték”.

A Panaszos szerint a Szabálysértési hatóság idézett szövegrészével szemben a valóság az, hogy kéményről – ahová a tetőről mászott föl – nem az esetkocsi daruja és a vele szemben alkalmazott testi kényszer miatt jött le, hanem saját elhatározása alapján. Az ezzel kapcsolatos szándékát közölte is a rendőrökkel. Testi kényszert és bilincselést akkor alkalmaztak vele szemben, amikor a kémény biztonsági létrájáról a tetőre lépett. A Panaszos szerint a rendőrség részéről való kényszer alkalmazása indokolatlan volt, ugyanis együttműködést tanúsított.

A Panaszos állítása szerint a Szabálysértési hatóság határozata tévesen tartalmazza, hogy a helyszínen ő azt állította volna, hogy bódító szer (kábitószer) hatása alatt áll és ezért szállították az egészségügyi intézetbe. A Panaszos elmondása szerint a helyszínen ilyen kijelentést nem tett. Ezzel szemben az intézkedő parancsnok azt közölte elszállításának okaként, hogy napszúrást kapott és öngyilkossággal fenyegetőzött, amely körülmények a Panaszos állítása szerint szintén nem álltak fenn.

A Panaszos itt kijelentette, hogy fizikai és szellemi integritása teljes birtokában, politikai tiltakozásként mászott fel a tetőre és kéményre, onnan saját elhatározásból, kényszertől mentesen jött le. A tiltakozás szokatlan és meghökkentő jellegén túl semmilyen körülmény nem adott alapot arra, hogy az intézkedő parancsnok kétségbe vonja a Panaszos elmeállapotát.

A Panaszos véleménye szerint a tényállás jogilag az alábbiak szerint ítélnélhető meg.

A rendőrség a Gytv. rendelkezéseire hivatkozva, valamint a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) szerint hajtotta végre a tiltakozók felosztatását. Ezek alapján nem kétséges, hogy a rendőrség a tiltakozást a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényként kezelte. A Panaszos megítélése szerint a felosztatott rendezvény spontán, szervező nélküli tiltakozásnak tekintendő, de mivel a rendőrség Gytv. szerinti rendezvényként kezelte, mellékes az a kérdés, hogy az előző napon tett bejelentés szerinti rendezvényről, vagy spontán demonstrációról van-e szó. Mindkettő résztvevőit ugyanaz az alkotmányos és törvényi védelem illeti meg, illetve a rendőrség eljárására és döntésére a gyülekezési jogról szóló jogszabályok és alkotmányos követelmények ugyanúgy irányadók.

Mindenekelőtt a Panaszos a vele szembeni intézkedés elrendelésének a jogalapját kifogásolta. A Panaszos kifejtette, hogy a BM rendelet 15. § (3) bekezdése alapján a rendezvény felosztatásakor a helyszíni parancsnoknak jól hallható módon és hangosbeszélők keresztül kellett volna figyelmeztetni a résztvevőket arról, hogy a tiltakozásuk jogsértő, ennek ellenére ez hangosbeszélő nélkül került végrehajtásra. Ezt követően – a BM rendelet alapján – háromszori felszólításnak kell elhangoznia, de ezek sem hangosbeszélő útján történtek meg. Ráadásul a felszólításokat egy rendőrnő hajtotta végre a tiltakozók zajongása közepette. Az elhangzott figyelmeztetéseket csak azok hallhatták, akik a rendőrnővel szemben tartózkodtak, vagy a közelében álltak. A Panaszos ebben az időpontban az épület tetején tartózkodott, a rendőrnőtől kb. 20-30 méterre és nem hallott semmit a felszólításokból.

A tetőre felmászó rendőrök a Panaszost közvetlenül nem szólították fel távozásra, ugyanakkor

a Panaszos azt jelezte nekik, hogy szándékában áll együttműködni, nincs szükség sem a testi kényszer alkalmazására, sem az esetkocsi darujára. A Panaszos az együttműködési szándékát nemcsak szóban tette nyilvánvalóvá, hanem azzal is, hogy a kéménnyről önként lemászott. Álláspontja szerint mindezek után kétséges az, hogy jogszerű volt-e a vele szembeni intézkedés elrendelése és az intézkedések végrehajtásának a módja. Álláspontja szerint az intézkedések végrehajtása során az alább felsorolt rendőri intézkedések vonatkozásában nem teljesültek a jogszabályi követelmények: Rtv. 15. §, Rtv. 16. §, Rtv. 37. §, Rtv. 47. §, Rtv. 48. §.

A Panaszos ismételten hangsúlyozta, hogy mindvégig a belátási képességének teljes birtokában cselekedett, erről „kijelentést is tett”. Mindezek alapján a rendőri intézkedések végrehajtása körében választott intézkedések és eszközök jogszabályi feltételei hiányoztak, azok aránytalanul korlátozták a személyi szabadságát és a véleménynyilvánítási jogát, a rendőri intézkedések nyilvánvalóan a Panaszos és a többi tiltakozó megfélemlítését célozták.

A Panaszos – panasza szerint – az alábbiakat kifogásolta:

- tömegosztatás elrendelését és a tömegosztatás végrehajtásának a módját;
- kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazását;
- előállítását;
- egészségügyi intézetbe való szállítását;
- a Szabálysértési hatóság határozatának a tartalmát.

II.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz való jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a VIII. cikkében rögzített békés gyülekezéshez, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület az eset kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A Panasztestület a vizsgálata során megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában kezdeményezett intézkedést és oszlatta fel a demonstrációt, így a Panaszos tisztességes eljáráshoz és a gyülekezéshez fűződő alapvető nem sérült a vele szemben kezdeményezett intézkedés miatt. A Panasztestület megállapította, hogy a rendőrség kellő jogalap birtokában korlátozta a Panaszos személyi szabadságát, az megfelelt az arányosság követelményének, így a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet az előállítás foganatosítása kapcsán. A bilincselés vonatkozásában ugyanakkor úgy foglalt állást, hogy súlyosan sérült a Panaszos emberi méltósághoz való joga, hiszen azt kellő jogszabályi felhatalmazás hiányában, az arányosság és fokozatosság elveinek megsértésével foganatosította a rendőrség. A bilincselés megvalósítása érdekében alkalmazott testi kényszer vonatkozásában a Panasztestület arra az álláspontra helyezkedett, hogy sérült a Panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogából levezethető testi integritáshoz fűződő alapvető joga.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be, majd használta fel:

- panaszbeadvány;
- az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése;
- jelentések;
- DVD lemez.

IV.

A Rendőr-főkapitányság által rendelkezésemre bocsátott 8 db DVD lemez áttanulmányozását és kiértékelését követően megállapítom, hogy a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása szempontjából a „*” felirattal ellátott DVD lemez (1 db) rendelkezik relevanciával. A lemezen a „*” elnevezésű VLC media file tartalmaz adatokat a Panaszossal szemben foganatosított intézkedésekről, ezért ezt a felvételt bizonyítékként vettem figyelembe az eljárás során.

Megállapítom továbbá, hogy a további 7 db DVD lemez, illetve a Panasztestület állásfoglalásban hivatkozott [h-*](#) linken található felvétel irreleváns a panasz elbírálása tekintetében, ezért azokat az eljárás során bizonyítékként nem vettem figyelembe.

V.

A Panaszos a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a *-n előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon és a rendelkezésre álló adatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Az eljárásban a szabad bizonyítás elve érvényesül, így a hatóságnak mérlegelési jogkörébe tartozik a bizonyítékok megválasztása. A hatóság a feltárt bizonyítékok alapján döntheti el, hogy melyik bizonyítékot és miért vett figyelembe a valósághű tényállás megállapítása érdekében, és ezzel párhuzamosan más bizonyítékokat esetlegesen miért rekesztett ki a bizonyítás köréből, azonban e döntését minden esetben indokolnia kell.

VI.

A rendelkezésre álló – a III. részben felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

A Rendőr-főkapitányság munkatársai a Tevékenység-irányítási Központ utasítására *-n * órákor megjelentek a helyszínen, ugyanis bejelentés érkezett, hogy a munkaterületre ismeretlen személyek behatoltak és a bontási munkálatokat akadályozzák.

A helyszínre kikerkező rendőrök helyszíni parancsnoka meghallgatta a munkaterületen szolgálatot teljesítő biztonsági szolgálat képviselőjét, aki elmondta, hogy a kordonnal határolt építési területéről területfoglalási és munkaterület-átadási dokumentumokkal rendelkeznek és 18 fő biztonsági személyzettel védik a területet. A biztonsági szolgálat képviselője tájékoztatást adott arról, hogy az utca felől egy ismeretlen férfi [a Panaszos] felmászott a tetőre, majd egy nagyobb tömeg megjelent az építési területet határtároló és elzáró kordonnál. A tömeg a kordont maguk felé húzva eldöntötte. A kordonelemek közül több megrongálódott, illetve több eltűnt ugyanis azt a tömeg ismeretlen tagjai elhordták. A kidöntött kordonok helyén kb. 50-60 ismeretlen szándékú személy behatolt az építési területre. A képviselő elmondta még, hogy véleménye szerint az épület tetejére felmászott Panaszos „irányította és hergelte” a tömeget.

A helyszínen lévő rendőrök parancsnoka megszólította a tömeget és kérte, hogy nevezzék meg a szervezőjüket, irányítójukat, vagy akár a kapcsolattartásra kijelölt személyt. A tömeg egyes tagjai azt nyilatkozták, hogy nincsen vezetőjük és cselekedetüknek nincs főszervezője, mindenki egyéni véleménynyilvánítást végez.

A tömeg egyes tagjai azt nyilatkozták a rendőröknek, hogy a kordonokat a szél borította fel és ők így jutottak a nyitott területre. Állításuk szerint a terület kordonokkal történő elzárása törvénytelen volt. Azzal, hogy bementek a munkaterületre és akadályozzák a munkálatokat csak az állampolgári jogukkal és kötelezettségükkel élnek. Cselekményük tiltakozás, így kívánják a munkálatokat megakadályozni.

A biztonsági szolgálat munkatársai * órákor megkísérelték a kidöntött kordonok visszaállítását, de a helyszínen együtt mozgó tömeg egyes tagjai megakadályozták azt oly módon, hogy ráültek a kordonelemeket tartó pilléerekre.

* órákor megjelent a munkálatokkal kapcsolatos műszaki igazgató, aki a helyszínen parancsnoki feladatokat ellátó rendőrnek részletes dokumentumokkal alátámasztott tájékoztatást adott a bontási munkálatokkal kapcsolatosan, illetőleg tájékoztatást adott a munkaterület határait illetően. A műszaki igazgató tájékoztatást adott arról is, hogy a munkaterületen tartózkodó illetéktelen személyek tevékenysége miatt a jogszerűen végzett munkálatokat fel kellett függeszteniük és ezzel a munkálatokkal megbízott cég jogsérelmet szenvedett. A műszaki igazgató írásos formában felkérte a rendőrséget a jogellenes állapot megszüntetésére.

* órákor a helyszíni parancsnok utasítása alapján az időközben a helyszínen megjelent rendőrség tagjai megkezdték a terület zárását.

A zárást követően * órákor az intézkedő rendőr hangosan jól érthető módon az alábbi szövegtartalommal felszólította a tömeget:

„Hölgyeim és Uraim! K-J* vagyok, a * Főosztályáról! Közlöm Önökkel, hogy magatartásuk a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár, ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak.”

A tömeg második felszólítása * órákor a következő szövegtartalommal hangzott el:

„Hölgyeim és Uraim! Ismételen felhívom a figyelmüket, hogy magatartásuk a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár,

ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak.”

A tömeg harmadik felszólítása * órákor a következő szövegtartalommal hangzott el:

„Hölgyeim és Uraim! Harmadszorra, egyben utoljára felhívom a figyelmüket, hogy magatartásuk a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésébe ütközik, mások jogainak sérelmével jár, ezért a rendezvényt a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvény nevében feloszlatom. Jogsértő magatartásukat fejezzék be, a helyszínről távozzanak, ellenkező esetben a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségi törvényről szóló 1994. évi XXXIV. törvény alapján rendőri intézkedésre kerül sor.”

A tömeg a felszólítások ellenére nem hagyta el a helyszínt, ezért a Készenléti Rendőrség munkatársai egyenként intézkedés alá vonta a munkaterületen tartózkodó személyeket. * órára a munkaterületről a nagyobb létszámú tömeg önkéntes távozása mellett 28 fő került eltávolításra.

Az épület ablakrácsaihoz magukat odaláncoló személyek (6 fő), illetve a tetőszerkezetről időközben a kémény tetejére felmászó Panaszos „levétele” érdekében * órákor darus tűzoltójármű, valamint – az esetleges sérülések ellátása érdekében – * órákor mentő kirendelésére került sor.

A darus tűzoltójármű * órákor érkezett meg a helyszínre, majd ezt követően az ablakrácshoz láncolt személyek, illetve a kéményen tartózkodó Panaszos – * órákor, * órákor és * órákor a fentiekben részletesen ismertetett – felszólítása történt meg. A felszólított személyek a felszólítások ellenére nem hagyták el a helyszínt, ezért * óra és * óra közötti időben a darus tűzoltójármű segítségével a rendőrség egyenként megkezdte a helyszínen maradt személyek eltávolítását.

A helyszíni parancsnok * órákor a tetőszerkezet padlózatáról személyesen felvette a kapcsolatot a Panaszossal, aki elmondta, hogy odalakatolta magát a kéményhez, azonban a lakat kulcsát nem találja. A Panaszos elmondta még, hogy amennyiben a lakatot erőszakkal kívánják róla eltávolítani, abban az esetben lehet, hogy rosszul lesz és lehet, hogy leesik majd a kéményről, de akkor majd az egész a rendőrség hibája lesz. A Panaszos – a helyszíni parancsnok benyomása alapján – zavartan viselkedett, mondanivalója néha összefüggéstelen volt.

A helyszíni parancsnoknak – a Panaszos viselkedése alapján – az a benyomása támadt, hogy a Panaszos valamilyen tudatmódosító szer hatása alatt állhat, ezért * órákor pszichológust igényelt a helyszínre.

A helyszínen jelenlévő rendőrtiszt – * óra és * óra közötti időben – felvette szóban a kapcsolatot a Panaszossal, de az általa közölt felszólítások ellenére a Panaszos nem hagyta el a területet.

* órákor a tűzoltójármű darus kosára megközelítette a kémény tetejét, ahol a Panaszos tartózkodott. A Panaszos erre saját elhatározása alapján – a szervizlétrán keresztül – lemászott a kéményről a tetőszerkezet padlózatára. A tetőre lelépve a rendőrök a Panaszos kezeit megfogták, megbilincseltek, illetőleg ezzel egy időben ruházatátvizsgálat hajtottak végre rajta, majd a tetőről – az épületen keresztül – levezették.

A tetőről való lejutást követően a Panaszost az Országos Mentőszolgálat munkatársai megvizsgálták, majd úgy döntöttek, hogy a Panaszos szemben további vizsgálatok végrehajtása vált szükségessé, ezért őt – rendőri kísérettel – egészségügyi intézetbe szállították.

VII.

A rendőri intézkedés elleni panasz egyenkénti elbírálásakor legelőször azt vizsgáltam meg, hogy mely Panaszosi sérelmek elbírálására nem terjed ki a hatásköröm.

a.) A Panaszos kifogásolta a tömegosztatás elrendelését, illetőleg a tömegosztatással kapcsolatos feladatok végrehajtásának a módját.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint:

„92. § (1) Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója”

Gytv. 14. § (3) bekezdése:

„(3) Ha a rendezvényt felosztatják, a rendezvény résztvevője a felosztatástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a felosztatás jogellenességének megállapítására.”

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezeteiben konkrétan meghatározott kötelezettség megsértésével, a rendőri intézkedéssel, annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő alkalmazásával összefüggő panaszra terjedhet ki. A rendezvény felosztatásával összefüggésben panasztételre nincs lehetőség, a rendezvény felosztatásának sérelmessége esetén a Gytv. 14. § (3) bekezdése alapján annak elbírálására – úgynevezett osztatási per megindításával – kizárólag a bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel. **Mindezek alapján a tömegosztatással kapcsolatos sérelmek vizsgálatát mellőztem.**

b.) A Panaszos panaszában azt is kifogásolta, hogy egészségügyi intézménybe szállították.

Mint az előbbieken már utaltam rá, az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A hatályos jogi szabályozás alapján a betegszállítás szükségességéről a mentőegység vezetője dönt, mindezek alapján az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezéseivel összefüggő panasz elbírálására a Ket. keretei között az ismertetett indokok alapján nincs törvényes lehetőség, ezért e panasz vizsgálatát mellőztem.

c.) A Panaszos sérelmesnek találta a Szabálysértési hatóság határozatának tartalmát.

Mint a fentiekben már kifejtettem azt, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) rendelkezései alapján megindult eljárást követően hozott érdemi döntésekkel összefüggő panasz elbírálására a Ket. keretei között az ismertetett indokok miatt nincs törvényes lehetőség, **ezért e panaszpont vizsgálatát is mellőztem.**

VIII.

A panaszban megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) Kényszerítő eszközök (testi kényszer és bilincselés) alkalmazása.

A panaszpont elbírálása során az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentést, a Főosztály jelentését és a DVD lemezen található * elnevezésű VLC media file-t vettem figyelembe és fogadtam el bizonyítékként.

Az Rtv. 19. § (1) és (2) bekezdése alapján:

„(1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

„(2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”

Az Rtv. 47. §-a szerint:

„A rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.”

Az Rtv. 48. § a) és d) pontja szerint:

„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

a) önkárosításának megakadályozására,

d) ellenszegülésének megtörésére.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 40. § (1) bekezdése alapján:

„(1) A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfeszítéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) és b) pontjai szerint:

„(2) Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,

b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni, ”

A Szolgálati Szabályzat 16. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Az önmaga vagy mások életét, testi épségét, vagyonát veszélyeztető állapotban lévő személyt a rendőr intézkedésekor megakadályozza abban, hogy kárt vagy sérülést okozzon, ennek érdekében a rendőr kényszerítő eszközt alkalmazhat. ”

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés e) pontja alapján:

„(1) Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget, ”

A rendőri jelentésekből megállapítható, hogy a Panaszos még a délelőtti órákban mászott fel a tetőre. A rendőrség helyszínre történt megérkezését követően * órától kezdődően több alkalommal felszólították a tömeget – közöttük a Panaszost is –, hogy jogsértő magatartásukkal hagyjanak fel és hagyják el a munkaterületet, különben kényszerítő eszközök alkalmazásával tömegoszlatás végrehajtására kerül sor. A rendőri felszólítások az épület előtt – dokumentált módon – * óra, * óra és * órakor, majd az ablak rácsain és a tetőszerkezeten – ahol a Panaszos tartózkodott – lévő személyek vonatkozásában * óra, * óra és * órakor kerültek végrehajtásra. A tömeg egyes tagjai – közöttük a Panaszos is – a felszólításokat figyelmen kívül hagyta.

A Főosztály jelentése alapján a helyszíni parancsnok külön kiemelte, hogy * órakor személyesen felvette a kapcsolatot a Panaszossal – aki ekkor már a kéményhez láncolta magát – és külön felszólította őt a távozásra. A Panaszos erre azt válaszolta, hogy nem hajlandó a távozásra és amennyiben erőszakkal megpróbálják őt eltávolítani, abban az esetben lehet, hogy rosszul lesz és lehet, hogy le fog esni a tetőről. A jelentés szerint * óra és * óra közötti időben a helyszínen tartózkodó rendőrtiszt is több alkalommal felszólította a Panaszost az együttműködésre és távozásra, de a Panaszos ezt is figyelmen kívül hagyta.

A rendőri jelentések alapján megállapítható, hogy a Panaszos a több alkalommal elhangzó rendőri felszólításokat figyelmen kívül hagyta, ezzel passzív ellenszegülést tanúsított (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pont), majd a kéményhez láncolta magát, ezzel aktív ellenszegülésbe (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) pont) fogott.

A helyszíni parancsnok jelentésében kitért arra is, hogy a Panaszossal folytatott kommunikáció során, a Panaszos megnyilvánulásából, zavart viselkedéséből arra a következtetésre jutott, hogy a Panaszos esetlegesen tudatmódosító szer hatása alatt állhat.

A jelentések szerint * órakor a Katasztrófavédelem tűzoltójárművének darus kosaras szerkezete megközelítette a Panaszost, aki erre önként lemászott a kémény szervizlétráján. A tetőre érkező Panaszost a rendőrség 3 fő munkatársa az Rtv. 19. § (2) bekezdése és az Rtv. 47. §-a adta felhatalmazás alapján – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdésére – két oldalról két kezeit megfogva előre helyzetben az Rtv. 48. § a) és d) pontjai alapján megbilincselte.

A rendőri intézkedés kapcsán a DVD lemezen, a „*” elnevezésű VLC media file tartalmaz releváns adatokat * perc - * perc közötti időben, amelyek alátámasztják a rendőri jelentésekben rögzítetteket.

A felvételen a következők láthatóak és hallhatóak:

05:28 perc – A rendőrség munkatársa és a Katasztrófavédelem szakembere a tűzoltójármű kosaras emelő darujának segítségével megindul a kémény tetejének irányába, ahol a Panaszos tartózkodik. Ezzel egy időben a rendőrség egy másik beosztottja megindul a kémény szervizlétráján a Panaszoshoz.

06:10 perc – Az emelőszerkezet, illetőleg a szervizlétrán mászó rendőr felérnek a kémény tetejének magasságába.

06:20 perc – A létrán felmászó rendőr röviden kommunikál a Panaszossal, amiből nem hallható semmi, majd a kamerafelvételeket készítő személy mellől egy ismeretlen személy felszólítja a Panaszost, hogy most már szálljon be a kosárba, a Panaszos erre válaszol valamit, ami nem érthető. Az ismeretlen személy erre azt válaszolja, hogy „jó” és közli a Panaszossal, hogy jöjjön le.

06:40 perc – A szervizlétrán a rendőr, majd utána a Panaszos megkezdte a lemászást, ezzel egy időben a kosaras szerkezet is megkezdte a lefelé történő leereszkedést.

07:36 perc – A Panaszosnak valaki szól, hogy másszon, erre a Panaszos azt válaszolja, hogy mászik és teljesen önkéntes a lejövetele.

08:02 perc – A Panaszos lefelé menet a lépcső közepénél megáll és szót vált az épület előtt összegyűlt tömeggel, akik ünneplik őt.

08:51 perc – A Panaszos leérkezik a létráról a tetőre, a rendőrség munkatársai két oldalról megfogják a kezeit, majd egy pár lépést követően megbilincselik.

09:06 perc – Bilincselés közben az egyik jelenlévő rendőr közli a Panaszossal, hogy „*önkárosításának megakadályozása érdekében van megbilincselve*”, majd megkérdezi a Panaszostól, hogy „*megértette*”.

09:12 perc – A Panaszos a kérdésre azt válaszolja, hogy „*megértem, hogy hazugságokat beszélsz itt nekem*”.

09:18 perc – Megkezdik a Panaszos ruházatának átvizsgálását.

10:50 perc – Megkezdik a Panaszos kísérését a lejárat felé.

A rendőri jelentés szerint a tetőn lévő Panaszos a * irányából mászott fel az épületre, aki onnan irányította, hergelte a tömeget. * órakor a helyszíni parancsnok a kéményre felmászott Panaszossal személyesen felvette a kapcsolatot, amely során azt tapasztalta, hogy a Panaszos zavartan viselkedett, mondanivalója néha érthetetlen volt, így ez alapján arra lehetett következtetni, hogy valamilyen tudatmódosító szer hatása alatt állhat. Ennek alapján a helyszíni parancsnok a mentő értesítését indokoltnak ítélte meg, illetve * órakor pszichológust kért a helyszínre. Ugyanezen rendőri jelentés tartalmazza továbbá, hogy a helyszínen tartózkodó mentőtiszt a panaszost – az épületből történő lekísérését követően – megvizsgálta, majd közölte,

hogy további vizsgálatok elvégzése érdekében egészségügyi intézménybe szállítják, melynek rendőri kísérése megtörtént.

Mindezeket figyelembe véve megállapítom, hogy a Panaszos megnyilvánulásai – a tetőről történő leesés kilátásba helyezése –, az általa tanúsított kiszámíthatatlannak tekinthető magatartás, illetőleg a helyszínen kialakult körülmények úgy, mint az épület előtt összegyűlt tömeg, akik mindvégig őt figyelemmel kísérték, magatartását pedig támogató megnyilvánulásokban fejezték ki, magában hordozta annak a lehetőségét, hogy a Panaszos önkárosítást kísérel meg végrehajtani, vagy esetlegesen tetteges ellenszegülésbe kezd.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a rendőrök az Rtv. 19. § (2) bekezdése, az Rtv. 47. §-a, az Rtv. 48. § a) és d) pontjai és a Szolgálati Szabályzat 16. § (1) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés e) pontja alapján kellő felhatalmazás birtokában, jogszerűen, szakszerűen és az arányosság figyelembe vétele mellett – a megelőzés szempontjait szem előtt tartva – foganatosították a testi kényszerítést és a bilincselést a Panaszossal szemben. **Ezek alapján megállapítom, hogy a panasz e tekintetben alaptalan.**

Az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolás szerint a bilincs a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz. Ennélfogva alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

E törvényi rendelkezések nem csak a rendőr által alkalmazható „kényszer” maximumát, de minimumát is előírják, mégpedig oly módon, hogy a rendőr olyan fokú kényszerítést kell, hogy alkalmazzon, amely megfelelő biztonságot fog nyújtani az intézkedés jövőbeni része során is. Ez az előírás az intézkedő rendőrtől azt követeli meg, hogy a panaszos jövőbeni magatartására vonatkozóan vonjon le megbízható következtetéseket. E következtetést a rendőr a helyszínen a jövőre vonatkozóan nem végezheti el „patikamérlegen”. Számtalan példa mutatta már, hogy a rendőr olyakor „alábecsüli” a szükséges intézkedés mértékét. Ezek következménye „jobb esetben mindössze” szökés, rosszabb esetben önkárosítás, súlyos sérülés, lőfegyverhasználat lett. A rendőrtől a törvényalkotó elvárja, hogy az intézkedése során ilyen esetek ne következhesse be.

Fontos hangsúlyozni azt a tényt is, hogy az alkalmazott kényszerítő eszköz „pozitív hatását”, azaz a megelőzött további jogsértő cselekményt – megtörténtük hiányában – igazolni, bizonyítani nem lehet sem az intézkedés korai szakaszában, a kényszerítő eszköz alkalmazását megelőzően a helyszínen, sem azt követően hatósági, vagy bírósági eljárásban.

A jogalkotó ezért a mérlegelésnek „tágabb kört enged” amikor azt írja elő, hogy a rendőri intézkedés csak „nyilvánvalóan aránytalan” hátrányt nem okozhat az intézkedés alá vont személynek.

A két vizsgálandó kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) között jogalkotói jogértelmezés nem tett különbséget súlyuknál fogva sem az Rtv-ben, sem az intézkedés idején hatályban volt más jogszabályban.

Jogalkotói iránymutatás hiányában a hatóság jogalkalmazói tevékenysége során ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a testi kényszer és a bilincs között fennáll-e „nyilvánvaló” és szignifikáns különbség a tekintetben, hogy mekkora hátrányt okoz.

A testi kényszer alkalmazása olyan fizikai erő kifejtéssel jár, mely ereje, irányultsága (elvezető fogások, karfeszítés, földre fektetés) révén képes lehet megtörni az elszenvedőjének akaratát, azaz az akaratlagos ellenszegülő mozgását mindaddig, amíg a rendőr saját fizikai erő kifejtését megfelelő intenzitással és irányultsággal fenntartja. A bilincs fizikai jellemzőinél fogva – a testi kényszerhez hasonlóan, szakszerűen felhelyezve – arra alkalmas, hogy a megbilincselte személy nem kívánt mozgását lehetetlenné tegye. Amíg a testi kényszerrel akár az intézkedés alá vont személy teljes testét kontrollálni lehet, addig a kezek megbilincselése csak a kezek szabad mozgását gátolja meg, sok esetben továbbra is szükséges az illető kísérése, megfogása.

A testi kényszer alkalmazásával szembeni ellenszegülés esetén maga a testi kényszer hámsérülést, vagy ennél súlyosabb sérülést (ízületi, vagy csontsérülést) is okozhat. A bilincs szabályszerűen felhelyezve további ellenszegülés (a kezek szétfeszítése) esetén szorosabbá válva jellemzően hámsérülést okoz.

Az akarahajlító hatás, a személyes szabadság korlátozásának mértéke tekintetében tehát megállapítható, hogy a bilincselés alkalmazása koránt sem jelent fizikailag nagyobb mértékű korlátozást. A testi kényszer a rendőr fizikai képességeit és figyelmét jellemzően nagymértékben, akár teljes mértékben leköti. A bilincs alkalmazásával a rendőr a helyszíni intézkedése során fizikai erejét és figyelmét egyaránt nagyobb mértékben oszthatja meg, hiszen a nem kívánt mozgást nem a rendőr, hanem túlnyomórészt a bilincs akadályozza. Ez utóbbi úgy az intézkedés biztonsága, mint a tágabb környezet, végső soron a közrend szempontjából is kedvezőbb intézkedési helyzetet jelent.

Szóba jöhet a kényszerítő eszközök alkalmazásának negatív társadalmi megítélése, és ebben a körben kérdéses lehet, hogy a megbilincselés nagyobb mértékben korlátozza-e az emberi méltóságot, becsületet, mint a folyamatos karfeszítéssel, vagy más módon kivitelezett megfogással történő elvezetés. Jogszabály iránymutatást nem ad a hatóságnak ilyen értékelés elvégzéséhez, így ez nem tartozik a hatáskörömbébe.

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) d.) pontja értelmében a bilincs különösen akkor alkalmazható, ha a jogszabályi intézkedéssel szembeni ellenszegülés testi kényszerrel nem törhető meg. A testi kényszer akarahajlító jellegére tekintettel fogalmilag feltétlenül az ellenszegülő magatartás megszűnését eredményezi, ez ugyanakkor nem jelenti az ellenszegülés megtörését is, azaz az ellenszegülési szándéktól való elállást, ezért a testi kényszer megszüntetésekor az intézkedés alá vont személy további aktív ellenszegülést tanúsíthat. Erre tekintettel a bilincs alkalmazása a testi kényszert kiváltva, kiegészítve a további ellenszegülő magatartás megakadályozására hivatott. A testi kényszerrel lefogott személy esetében azt, hogy csupán ellenszegülő magatartása kényszerű megszűnéséről, avagy az ellenszegülés megtöréséről (szándéktól való elállásról) van-e szó, alapvetően tudati, érzelmi kérdésként, egzakt módon eldönteni, tehát az érintett jövőbeni szándékára vonatkozóan biztos következtetést levonni sem a helyszínen, sem a későbbiek során nem lehet.

Ezért – a már fent is kifejtettek szerint – az Rtv. rendelkezése értelmében a rendőr mérlegelésén múlik, hogy a testi kényszer felváltása, kiegészítése céljából alkalmazza-e a bilincselést. A jelen esetben a tényállásban említett indulatos, aktív ellenszegülő magatartásra tekintettel okszerűen döntött a rendőr úgy, hogy a testi kényszert a bilincseléssel kiváltva továbbra is fenntartja a panaszos szabad mozgásának korlátozását mindaddig, amíg a helyszíntől eltávolítva, a rendőrkapitányság területére kísérik, kizárva, minimálisra csökkentve a további jogsértő cselekmény elkövetésének a lehetőségét.

Megállapítottam, hogy a bilincselés és a testi kényszer között nyilvánvaló különbség a korlátozás azaz „hátrány okozás” mértékében nem állapítható meg, sőt a bilincselés a testi kényszerrel szemben csak a karok mozgását akadályozza legfeljebb azonos sérülés veszélye mellett. Ezért a rendőr az Rtv. 15. §-ában foglalt nyilvánvaló hátrányokozás tilalmát nem szegte meg, hiszen úgy a jogszabályi környezetből, mint a tényszerű összehasonlításából nem következik nyilvánvaló különbség a két kényszerítő eszköz között, azaz intézkedése az Rtv. 48. § a) és d) pontja alapján a bilincselés tekintetében is arányos volt.

2.) Előállítás.

A Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerint:

*„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;”*

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) és b) pontjai szerint:

„(2) Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,*
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,”*

A már az előző panaszpontban kifejtettek alapján megállapítom, hogy a Panaszost számtalan alkalommal, több órán keresztül felszólították, hogy magatartásával hagyjon fel és a munkaterületet hagyja el, de a Panaszos passzív ellenszegülést (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja) tanúsítva figyelmen kívül hagyta a rendőrség felszólításait, majd ellenszegülő szándékának nyomatékot adva egy szervizlétrán keresztül felmászott a kémény tetejére, majd aktív ellenszegülést (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b.) pontja) tanúsítva odaláncolta magát.

Mindezek alapján a Panaszos vonatkozásában felmerült a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés (Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése) elkövetésének gyanúja.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a számtalan – a szabálysértés abbahagyására történt – rendőri felszólítást a Panaszos figyelmen kívül hagyta, az Rtv. 33. § (2) f) pontja kellő jogalapot

szolgáltatott arra, hogy a rendőrség munkatársai – a szabálysértést továbbfolytató – a Panaszost előállítsák, amely előállítás végrehajtását * órai kezdettel meg is kezdték.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a Panaszos előállítása kellő jogalap birtokában, jogszerűen és az arányosság követelményeinek figyelembevételével került végrehajtásra, ezek alapján az előállítással kapcsolatos panasz alaptalan.

A panaszpont elbírálása kapcsán fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedőkkel működjön együtt. A felszólítások ellenére a Panaszos nem működött együtt, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében – „*A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.*” – a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „*(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene fogatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...).*”¹

IX.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

A Panasztestület állásfoglalása szerint a bilincselés kapcsán sérült a Panaszos emberi méltósághoz való joga, hiszen azt kellő jogszabályi felhatalmazás hiányában, az arányosság és fokozatosság elveinek megsértésével fogatosította a rendőrség. A Panasztestület a bilincselés megvalósulása érdekében alkalmazott testi kényszer vonatkozásában megállapította, hogy sérült a Panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogából levezethető testi integritáshoz való alapvető joga.

A Panasztestület álláspontjával az alábbiak szerint nem értek egyet.

A határozat III. részében ismertetett bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a Panaszos megnyilvánulásai – a tetőről történő leesés kilátásba helyezése –, az általa tanúsított kiszámíthatatlan tekinthető magatartás, illetőleg a helyszínen kialakult körülmények úgy, mint az épület előtt összegyűlt tömeg, akik mindvégig őt figyelemmel kísérték, magatartását pedig támogató megnyilvánulásokban fejezték ki, magában hordozta annak a lehetőségét, hogy a Panaszos önkárosítást kísérel meg végrehajtani, vagy esetlegesen tetteges ellenszegülésbe kezd.

¹ Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

Mindezek alapján megállapítom, hogy a rendőrök az Rtv. 19. § (2) bekezdése, az Rtv. 47. §-a, az Rtv. 48. § a) és d) pontjai és a Szolgálati Szabályzat 16. § (1) bekezdése és a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés e) pontja alapján kellő felhatalmazás birtokában, jogszerűen, szakszerűen és az arányosság figyelembe vétele mellett – a megelőzés szempontjait szem előtt tartva – fogatosították a testi kényszerrel és a bilincselést a Panaszossal szemben.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. cikk, IV cikk és a XXIV. cikk;
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (1) bekezdése, 35. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdés II. fordulata, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja, 109. § (4) bekezdése;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (2) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, 47. §-a, 48. § a) és d) pontjai, 33. § (2) bekezdés f) pontja, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (7) bekezdése;
- A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 16. § (1) bekezdése, 39. § (2) bekezdés a) és d) pontjai, 40. § (1) bekezdése, 41. § (1) bekezdése e) pontja
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdése.

Budapest, 2017. március 23.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**